

Posudek oponenta práce

Název práce: Vliv výchovných stylů na regulaci činnosti dětí s médii v rodině

Autor práce: Kahlertová Jindřiška

Studijní obor: Pedagogika volného času

Posudek vypracoval: Mgr. Josef Nota, Ph.D.

Datum: 29. 05. 2020

Autorka v předložené BP trefně vyargumentovala, proč je téma aktuální a problematiku zasadila do studovaného programu „Pedagogiky volného času“.

Cílem BP formuluje její autorka takto: „Cílem je průzkum výzkumných výsledků primárních studií, zmapování názorů, postojů a přesvědčení rodičů a dětí (popsané ve výzkumných pracích) a výzkumných pracovníků na dané téma“. Cíl je formulován srozumitelně, pregnantně.

Teoretická část obsahuje čtyři hlavní kapitoly. První kapitola otevírá základní konstrukty pedagogiky volného času. Druhá kapitola se zabývá problematikou medií: historií masmédií, obsahovou nabídkou a potencionálními obsahovými hrozbami a riziky při nadužívání. Třetí kapitola představuje pro čtenáře psychosociální vývoj jedince, čtvrtá kapitola výchovné styly v rodině. Kapitoly teoretické části jsou umnou, myšlenkovou syntézou kvalitních, recenzovaných zdrojů z oblasti fenomenologie, vývojové a sociální psychologie i pedagogiky. Teoretická část je kompaktní a čtivá.

Jádrem empirické části práce je metaanalýza výsledků osmnácti mezinárodních studií na téma rodinný výchovný styl, média a děti. Jedná se tedy o teoretickou studii, přičemž si autorka práce stanovila tyto výzkumné otázky:

1. Má styl rodinné výchovy vliv na míru užívání médií dětmi?

1a. Pokud ano, který výchovný styl je pro řízení součinnosti dětí a médií nejvhodnější?

1b. Pokud ano, který výchovný styl dovoluje utvářet problémový způsob užívání médií?

1c. Pokud ano, jaký podíl dospívajících v ČR je z hlediska užívání médií vystaven vhodnému výchovnému stylu.

2. Dají se v kvalitativním výzkumu vyzorovat další témata důležitá pro výchovné řízení součinnosti dětí a médií?

Je nepochybné, že autorka měla kvalitní metodické vedení a také si byla evidentně velmi dobře vědoma limitů metaanalýzy (str. 24). Analyzované výroky totiž přicházejí zobecněním o svůj jedinečný kontext: o konkrétní prostředí studie, výzkumné paradigma a především o garanta studie. O to naléhavěji se nabízí otázka, zda se takto dá (nebo spíše mělo by se) nakládat s daty kvalitativní povahy, které se naturelem brání zobecnění a sekundárním analýzám a interpretacím vůbec. Tyto mé domněnky se ale netýkají kvality této práce, ani v žádném případě nezpochybňují použití metaanalýzy v této studii. Ocenil bych ovšem detailnější popsání toho, jak se přesně nakládalo s daty (jaká byla východisko pro kvalitu výběru) a jaký postoj k jednotlivým studiím měla při analyzování sama autorka práce. Nutné je zmínit nepřesné parafrázování Průchy (1990) na str. 23, který se ve svém článku na počátku devadesátých let vůbec (a zcela logicky) nezmiňuje o metaanalýze v optice kvalitativních metod. Za nevýhodný považuji fakt, že si autorka

pro analyzování vybrala kvalitativní studii z diplomové práce (Panušová, 2017), domnívám se, že mohla najít relevantnější zdroj.

Zjištění z práce jsou jinak přehledně formulované a jsou otevírány do souvislostí v závěrečné diskuzi. Jazyková úroveň práce je výborná.

Závěrem: tato práce otevírá další otázky kolem představ o tzv. výchovných stylech, na možnosti rodinného ovlivňování dětské tendence k nadužívání médií a je inspirativní i pro diskuzi o možnostech a limitech při analýze, porovnávání dat a v přehledovém zobecňování. Práci doporučuji k obhajobě s návrhem na hodnocení „výborně“.

Josef Nota